

NEMZETI FEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

NÉMETH LÁSZLÓNÉ
miniszter

PKF/ 22118 - 5 /2013-NFM
PKF/ 22119 - 4 /2013-NFM
PKF/ 22120 - 4 /2013-NFM
PKF/ 22121 - 4 /2013-NFM
PKF/ 22122 - 4 /2013-NFM
PKF/ 22124 - 4 /2013-NFM

Irományszám: 4/13119/1

Érkezett: 2013 DEC 08.

**Mesterházy Attila úr részére
országgyűlési képviselő**

Budapest

Széchenyi rkp. 19.

1358

Tisztelt Képviselő Úr!

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. §-ának (8) bekezdésében foglaltak szerint a hozzám intézett „Van-e közjogi, vagy magánjogi akadálya annak, hogy valamely magyarországi földgáz-kereskedelmi engedéllyel rendelkező gazdasági társaság – akár hosszútávra szóló – szerződést kössön a magyarországi földgázszükségletek kielégítése érdekében?” című, K/13114. számú, „Garantálható-e a biztonságos földgázellátás és a szabályozott árakon történő szolgáltatás abban az esetben is, ha az államnak nincs tulajdoni részesedése a földgáztárolót üzemeltető gazdasági társaságban?” című, K/13115. számú, „Várható-e állami földgáztároló-bezárás” című, K/13116. számú, „Várható-e, hogy az állami tulajdonba került földgáztárolókban lévő párnagáz egy része mobilgázzá lesz átminősítve?” című, K/13117. számú, „Megengedhető-e a piaci szereplők között a tulajdonos személye szerint történő különbségtétel a földgáztárolókhoz való hozzáférés során?” című, K/13118. számú és „Milyen eszközök állnak a kormányzat és a szabályozó hatóság feladatait ellátó Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal rendelkezésére az ellátásbiztonság és versenyképes árak biztosítása érdekében?” című, K/13119. számú írásbeli kérdéseire az alábbi tájékoztatást adom:

A földgáz ágazati szabályozás értelmében az általános kereskedelmi szerződések megkötéséhez nincs szükség állami szerepvállalásra. Az ellátásbiztonságot folyamatosan garantáló, 2015-ben lejáró hosszú távú szerződések helyébe lépő új szerződés megkötésében azonban az állam a jövőben szerepet kíván vállalni. Ennek egyértelmű jelzése az E.ON Földgáz Trade Zrt-nek a Magyar Villamos Művek Zrt. általi megvásárlása. Az ügylet célja, hogy hozzájáruljon a megfelelő árpozíciójú orosz források elérését biztosító hosszú távú szerződés megkötéséhez, garantálva ezzel a rezsicsökkentési célok megvalósítását, és a magyar gazdaság versenyképességének javítását.

Általánosságban elmondható, hogy az Európai Unió tagállamainak többségében nem az állam a földgáztárolók tulajdonosa. Ugyanakkor minden országnak önálló, jól felfogott érdeke saját földgázellátása biztonságának növelése, amelynek megvalósításában a földgáztárolók

üzemeltetése fontos szerepet játszik. E cél elérését a kormány a stratégiai fontosságú rendszerlemek megvásárlásával, az állami szerepvállalás megerősítésével kívánja szavatolni.

A földgáz-tárolókhöz való hozzáférés szabályait a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/55/EK irányelv hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2009. július 13-i 2009/73/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 33. cikke tartalmazza. E rendelkezések kétféle lehetőséget biztosítanak a tagállamok számára a tárolókhöz történő hozzáférés szabályozására:

- 1) az úgynevezett tárgyalásos hozzáférés, amelynek során a hozzáférés feltételeiben a földgázipari vállalkozások (földgáztároló engedélyesek) és a felhasználók állapodnak meg, illetve
- 2) az úgynevezett szabályozott hozzáférés, amelynek során a hozzáférés feltételeit, legmagasabb díját stb. a szabályozó hatóság (tagállam) határozza meg.

Európában a földgáztárolás árai általában nem szabályozottak, ugyanakkor a hazai gyakorlat az úgynevezett szabályozott hozzáférés rendszerét követi azzal, hogy a földgáztárolói verseny érdekében a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal, mint szabályozó hatóság felmentést adhat a szabályozott árak alkalmazása alól.

A földalatti gáztároló bezárását az azt üzemeltető engedélyes kezdeményezheti, azonban nincs olyan információnk, miszerint az engedélyesek földgáztároló bezárását terveznék.

Az ágazati szabályozás értelmében a párnagáz mobilgázzá történő átminősítését a tárolót üzemeltető engedélyesnek kell kezdeményeznie a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal illetékes területi szervénél, amely a műszaki szempontú jóváhagyásról dönt. Ezt követően dönthet a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal az átminősített párnagáz értékesíthetőségéről. Arra vonatkozóan sem rendelkezünk információval, hogy az engedélyesek a párnagáz átminősítését terveznék.

Mind az Európai Unió jogszabályai, mind pedig az azokat átültető magyar szabályozás tiltja a diszkriminációt. A földgázellátásról szóló 2008. évi XL törvény 76. § (2) bekezdése e körben úgy rendelkezik, hogy *„A hozzáférés feltételei nem sérthetik az egyenlő bánásmód követelményét, nem adhatnak alapot visszaélésre, nem tartalmazhatnak indokolatlan korlátozásokat, továbbá nem veszélyeztethetik az ellátás biztonságát és minőségét.”* Ezek alapján mind a szállító- és elosztóvezetékhez, mind pedig a tárolókhöz való hozzáférés is csak megkülönböztetésmentesen történhet.

A kormány és az energiapolitikáért felelős miniszter számára az ellátásbiztonság és a versenyképes árak biztosítása érdekében rendelkezésre álló eszközök a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény által meghatározott általános szabályozási lehetőségek, így különösen:

- az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók garantált ellátásához szükséges források és a tárolóban elhelyezett földgázkészlet mértékére vonatkozó rendelkezések előírása,
- a végső menedékes szolgáltatásra, és a végső menedékes szolgáltató kijelölésére vonatkozó szabályok meghatározása,
- a földgázellátási válsághelyzet kezelésére vonatkozó szabályok megállapítása,
- az infrastruktúra fejlesztéséhez szükséges földgázellátás biztonsági szintjének, a felhasználók garantált ellátási szintjének megállapítása,
- a földgáz biztonsági készlet indokolt szintjére, illetve a készlet felhasználására vonatkozó szabályok meghatározása,
- a földgáz egyetemes szolgáltatási díjainak hatósági árszabályozása.

A Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal, mint önálló szabályozó hatóság a jogszabályok által meghatározott következő eszközökön keresztül biztosítja az ellátásbiztonságot és a versenyképes árakat, amelyek közül a következőket fontos kiemelni:

- A hosszú távú megfelelés és az ellátásbiztonság garantálása érdekében szükséges fejlesztések összehangolása, a 10 éves fejlesztési javaslat elkészítése a rendszerirányítási tevékenység körében a szállítási rendszerirányító feladata. Ennek ellenőrzését, jóváhagyását, illetve indokolt esetben a szankcionálást a Hivatal végzi.
- A Hivatal rendszerfelügyeleti hatáskörében ellenőrzi a szállítási rendszerirányító által beterjesztett kapacitás-felülvizsgálat eredményét, valamint az infrastruktúra-fejlesztési javaslatot. Ha az infrastruktúra-fejlesztési javaslat nem áll összhangban a hazai vagy a közösségi energiapolitikában meghatározott ellátásbiztonsági célokkal, az hátrányosan érinti a nemzetgazdaságot, jogszabálysértő vagy akadályozza a hatásos versenyt, a Hivatal a kormány tájékoztatása mellett, határidő tűzésével és az okok megjelölésével kötelezheti a szállítási rendszerirányítót a javaslat módosítására.
- Az együttműködő földgázrendszer használatáért fizetendő díjakat a Hivatal elnöke rendeletben állapítja meg, és a díjak megállapításának az ellátásbiztonság növelésére történő ösztönözést is szolgálnia kell.
- A Hivatal hagyja jóvá az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatot, amelyet az ellátásbiztonság figyelembevételével kell kidolgozni a rendszerirányítási tevékenységet ellátó szállítási rendszerirányítónak, a földgázpiaci szereplők képviselői részvételével működő szabályzati bizottság véleményének figyelembevételével.
- A Hivatal a piaci verseny elősegítése, a piaci erőfölénnyel történő visszaélés és a felhasználók érdekeinek védelme céljából rendszeres, továbbá jelentős változások észlelése esetén rendkívüli piacelemzést végez a földgáz nagykereskedelmi és kiskereskedelmi piacokon. Az elemzés eredményeként a Hivatal jelentős piaci szereplőként azonosíthatja az engedélyest és számára indokolt és arányos mértékű, jogszabályban meghatározott kötelezettségeket írhat elő.
- A Hivatal a nagykereskedelmi energiapiacok integritásáról és átláthatóságáról szóló 1227/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet, valamint a végrehajtására vonatkozó, hazai részletszabályok alapján nagykereskedelmi piacfelügyeleti eljárást folytat le, ha a bennfentes kereskedelemre, a piaci manipulációra és a piaci manipuláció megkísérlésére vonatkozó tilalom, valamint a bennfentes információ közzétételére vonatkozó kötelezettség megsértését észleli a nagykereskedelmi piacon. A Hivatal jogsértés megállapítása esetén a jogszabályban meghatározott keretek között szankcionálja a rendelet hatálya alá tartozó piaci szereplőt.

A Hivatal a földgázellátással, a földgázellátás biztonságának és a földgázpiac hatékony működésének felügyeletével, továbbá az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítésével, és a hatásos verseny elősegítésével kapcsolatos feladatait a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény 127. § a)-zs) pontjai, továbbá a 127/A. 127/B. és 127/C. §-ai tartalmazzák részletesen, amelyek az engedélyezés, felügyelet, szabályozás feladatain keresztül a megelőzési cselekvési terv és vészhelyzeti terv elkészítéséig az európai parlamenti és tanácsi rendeleteinek kijelölt hatósági feladatait is tartalmazza.

Kérem, hogy válaszomat szíveskedjen elfogadni.

Budapest, 2013. december „6.”

Üdvözlettel:

Németh Lászlóné